

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

« _____ »

Ступінь вищої освіти - Магістр

Спеціальність **017 Фізична культура і спорт**Освітня програма «**Фізична культура і спорт**»Рік навчання   1   семестр   1,2 Форма навчання   денна   (денна, заочна)Кількість кредитів ЄКТС   Мова викладання   українська   (українська, англійська, німецька)

Лектор дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка дисципліни в
eLearn

Професор Мельник О. П. <museum@nubip.edu.ua>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Мета викладання навчальної дисципліни “**Анатомії людини та спортивна морфологія**” полягає у створенні теоретичного фундаменту освоєння предметів медико-біологічного циклу та дисциплін професійного спрямування для підготовки фахівців з фізичного виховання і спорту; підготовці студентів до науково обґрунтованого проведення тренувального процесу з урахуванням морфологічних особливостей будови тіла.

В процесі вивчення дисципліни «Анатомія людини та спортивна морфологія» студент знатиме будову організму людини, в цілому, так і по окремих його системам. Отримані знання необхідні для успішного освоєння дисциплін професійного циклу, а також будуть використовуватися в процесі професійної діяльності тренера, викладача фізичної культури.

Курс «Анатомія людини та спортивна морфологія» читається у 1 та 2 семестрах і включає такі види педагогічної роботи – лекції, практичні заняття, самостійну роботу, навчальні практики, консультації та різні форми перевірки знань студентів – рейтинговий контроль, колоквиуми, залік, іспит.

Вивчення анатомії базується на філософії діалектичного матеріалізму і сучасних досягнень біологічної науки, і ставить за мету, поряд з набуттям конкретних знань про будову тіла, і матеріалістичного світогляду.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
1 семестр				
Модуль 1				

<p>Тема1. Вступ до дисципліни. Організм як цілісна відкрита система. Філогенез і онтогенез. Тканини та їх види. Орган, система органів, організм Стадії розвитку осьового скелета сполучнотканинна, хрящова, кісткова.</p>	2/4	<p>Знати техніку безпеки на лабораторних заняттях в умовах кафедри анатомії. Анатомічні терміни. Розрізняти площини та напрями, за якими визначають топографію органів, їх частин та частин тіла. Знати загальну будову хребця. Знати будову грудного, поперекового крижового та хвостового відділів хребта.</p>	<p>Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	0-100 балів
<p>Тема 2. Скелет як пасивна частина локомоторного апарату. Кістка як орган. Первинні та вторинні кістки, джерела їх розвитку. Вплив на будову кісток особливостей їх функцій. Хребці.</p>	2/4	<p>Вміти. Аналізувати особливості будови різних хребців. Розрізняти шийні, грудні, поперекові, крижові та хвостові хребці Застосовувати (використовувати) набуті знання під час майбутньої практичної діяльності.</p>	<p>Здача лабораторної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Здача колоквиуму.</p>	0-100 балів
Модуль 2				
<p>Тема 1. Теорії походження кінцівок. Основні положення теорії походження бокової складки або метамерного походження кінцівок. Скелет кінцівок первинноводних хребетних.</p>	2/4	<p>Знати загальні закономірності будови кінцівок людини. Вміти відрізняти окремі кістки грудної і тазової кінцівок людини.</p>	<p>Здача колоквиуму з використанням натуральних препаратів Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	0-100 балів
<p>Тема 2. З'єднання кісток скелета, їх морфологічна і функціональна характеристика.</p>	2/4	<p>Знати загальну характеристику суглобів кінцівок та осьового скелета, яким кістками вони утворені та послідовність їх розміщення. Вміти визначати розташування суглобів кінцівок і осьового скелета на препаратах та живих людях. Аналізувати відмінності будови перервних з'єднань кісток (суглобів) та неперервних з'єднань або зрощень. Розуміти яким чином всі кістки скелета з'єднуються</p>	<p>Здача лабораторної роботи Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	0-100 балів

		між собою. Розрізняти види сполучень та основні компоненти сполучення кісток. Застосовувати (використовувати) набуті знання під час майбутньої практичної діяльності.		
Модуль 3				
Тема 1 Вступ до розділу міологія. Види м'язової тканини, особливості їх будови та джерела розвитку. Роль інтенсифікації функції в прогресивному розвитку м'язової системи. Скелетні м'язи і джерела їх розвитку. Фасції, слизові та сухожилкові піхви і сумки та інші допоміжні органи м'язової системи. Розвиток скелетних м'язів і допоміжних органів м'язів в філо- і онтогенезі.	2/4	Знати загальну будову та характеристику скелетних м'язів. Вміти визначати місце розташування окремих м'язів і їх функціональних груп. Аналізувати зв'язок топографії м'яза, точок його фіксації з його функцією. Розуміти принципи поділу м'язів на групи, та їх функцію під час статичної і динамічної роботи. Розрізняти окремі найбільші м'язи (їх групи) тулуба. Застосовувати (використовувати) набуті знання під час майбутньої практичної діяльності.	Здача лабораторної роботи Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	0-100 балів
Тема 2. Загальна характеристика будови шкіри. Шкіра в світлі виконання нею функцій. Розвиток шкіри у філо- та онтогенезі. Ектодермальні та мезодермальні шари шкіри.	2/4	Знати будову шкіри та її рогових і залозистих похідних. Вміти визначати рогові і залозисті похідні шкіри на людині.	Здача лабораторної роботи Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	0-100 балів
Всього за 1 семестр				70
2 семестр				
Модуль 4.				
Тема 1. Вступ до розділу "Спланхнологія". Порожнини тіла. Поділ черевної порожнини. Загальні закономірності будови внутрішніх органів.	2/4	Знати загальні принципи будови та топографії нутрощів людей. Вміти відрізняти окремі органи. Аналізувати зв'язок між будовою, топографією та функціональним призначенням окремих внутрішніх органів. Розуміти топографію нутрощів і їх призначення. Розрізняти відмінності	Здача лабораторної роботи Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	0-100 балів

		будови окремих органів травного апарату. Застосовувати (використовувати) набуті знання під час майбутньої практичної діяльності		
Тема 2. Передня кишка її диференціація на стравохід і шлунок. Шлунок і його розвиток у онто- і філогенезі. Середня та задня кишка. Шляхи збільшення слизової оболонки в філогенезі. Диференціація середньої та задньої кишки на відділи, та їх будови. Застінні залози середньої кишки.	2/4	Розуміти топографію органів головної і передньої кишок. Розрізняти відмінності будови окремих органів травного апарату у людей. Застосовувати (використовувати) набуті знання під час майбутньої практичної діяльності.	Здача лабораторної роботи Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	0-100 балів
Модуль 5				
Тема 1. Органи дихання в світлі їх розвитку і функції. Загальні принципи будови і функції органів дихання людини	2/4	Знати закономірності розміщення та особливості будови органів дихального апарату. Вміти відрізняти окремі органи дихального апарату. Розуміти послідовність розміщення органів дихального апарату. Застосовувати (використовувати) набуті знання під час майбутньої практичної діяльності.	Здача лабораторної роботи. Здача колоквиуму. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Тема 2. Анатомічний склад і характеристика сечостатевого апарату. Будова чоловічих і жіночих статевих органів.	2/4	Знати особливості будови та послідовність розміщення органів сечовиділення. Знати особливості будови та послідовність розміщення органів розмноження чоловіків та жінок. Вміти відрізняти та характеризувати окремі органи сечовиділення. Вміти відрізняти та характеризувати окремі органи. Розуміти зв'язок між будовою, топографією та призначенням окремих органів сечовиділення. Розрізняти окремі органи сечовиділення (нирки).	Здача лабораторної роботи. Здача колоквиумів. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	0-100 балів

		Розуміти зв'язок між будовою, топографією та призначенням окремих органів розмноження. Застосовувати (використовувати) набуті знання під час майбутньої практичної діяльності.		
Модуль 6				
Тема 1. Компоненти серцево-судинної системи людини: серце, артерії, вени, капіляри. Кола кровообігу. Будова серця та осердя.	2/6	Компоненти серцево-судинної системи людини: серце, артерії, вени, капіляри. Кола кровообігу. Будова серця та осердя. Застосовувати (використовувати) набуті знання під час майбутньої практичної діяльності.	Здача лабораторної роботи. Здача колоквиуму. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	0-100 балів
Тема 2. Основні закономірності будови, розвитку і взаємозв'язок судинної системи з іншими системами організму. Будова артерій, вен і капілярів та їх взаємозв'язок. Основні закономірності будови, ходу, галуження судин великого і малого кіл кровообігу. Поняття про колатералі, анастомози, колектори.	2/6	Основні закономірності будови, розвитку і взаємозв'язок судинної системи з іншими системами організму. Будова артерій, вен і капілярів та їх взаємозв'язок. Основні закономірності будови, ходу, галуження судин великого і малого кіл кровообігу. Поняття про колатералі, анастомози, колектори. Застосовувати (використовувати) набуті знання під час майбутньої практичної діяльності.	Здача лабораторної роботи. Здача колоквиуму. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	0-100 балів
Тема 3. Розвиток венозної та лімфатичної систем. Основні закономірності їх будови.	2/6	Розвиток венозної та лімфатичної систем. Основні закономірності їх будови. Застосовувати (використовувати) набуті знання під час майбутньої практичної діяльності.		
Модуль 7				
Тема 1. Загальні принципи будови нервової системи. Розвиток нервової системи. Центральна нервова система. Закономірності ходу і розгалуження нервів.	2/6	Знати загальні закономірності будови та топографії спинного і головного мозку. Вміти відрізнити нерви, артерії та вени. Розуміти закономірності галуження спинномозкових та черепних нервів. Уявляти схему будови головного і спинного	Здача лабораторної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	0-100 балів

		мозку. Розрізняти відмінності будови та топографії соматичної і автономної нервової системи. Застосовувати (використовувати) набуті знання під час майбутньої практичної діяльності.		
Тема 2. Периферичний відділ нервової системи та його поділ на соматичну та автономну частини. Функціональні компоненти соматичних нервів у філогенезі. Розгалуження спинномозкових нервів. Сплетення, причини їх утворення.	2/6	Уявляти схему будови головного і спинного мозку, центральної і периферичної нервової системи та розуміти принцип їх діяльності і галуження спинномозкових та черепних нервів. Застосовувати (використовувати) набуті знання під час майбутньої практичної діяльності.	Здача лабораторної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	0-100 балів
Тема 3. Загальна характеристика автономної нервової системи.	2/6	Вміти відрізнити нерви, артерії та вени. Розрізняти відмінності будови та топографії соматичної і автономної нервової системи. Застосовувати (використовувати) набуті знання під час майбутньої практичної діяльності.	Здача лабораторної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	0-100 балів
Всього за 2 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

Розуміти зв'язок між будовою, топографією та призначенням окремих органів розмноження самців та самок.

Розрізняти окремі органи розмноження різних видів сільськогосподарських тварин.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	НАПРИКЛАД Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	НАПРИКЛАД Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	НАПРИКЛАД Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Знати частини та ділянки тіла сільськогосподарських тварин і птиці.

Розуміти загальні анатомічні терміни.